

## 3.8 Meubels restaureren

### Materiaallijst



#### SCHUURBLOKJE

Voor het perfect schuren van houten oppervlakken gebruikt u een schuurblokje met afgeronde hoeken.



#### SCHUURPAPIER

De diverse soorten schuurpapier worden van een nummer voorzien: hoe groter het nummer, hoe fijner het schuurpapier.



#### VLAKSCHUURMACHINE

Een opvangzak voor stof of een aansluiting op een stofzuiger zijn geen overbodige luxe.



#### VERFSTRIPPER

Diverse accessoires vergemakkelijken het richten van de hete lucht.



#### BORSTEL

Voor het aanbrengen van vernis opteert u voor een platte borstel.



#### VERFKRABBER EN AFSTEKMES

Opkrullende vernis wordt met deze hulpmiddelen verwijderd.



#### SPATEL/PLAMUURMES

Het blad van een spatel is verend en flexibel, in tegenstelling tot dit van een afsteekmes.



#### STAALWOL

Voor meubelrestauratie bestaat er speciale staalwol die niet krast en geen strepen nalaat.



#### SOLDEERPISTOOL

Een soldeerpistool biedt u de mogelijkheid was op een veilige manier te laten smelten.



#### MASKER, BRIL EN HANDSCHOENEN

Het werken met een afbijtmiddel vraagt een aangepaste bescherming.

### Retouches



#### PUTJES

Putjes in het hout wijzen op beschadigde vezels. Breng op zacht hout warm water aan met een penseel. Op hard hout gebruikt u een vochtige doek en strijkijzer. De vochtigheid doet het hout terug uitzetten en het oorspronkelijk volume aannemen. Laat het hout drogen en schuur het daarna op.

#### VLEKKEN

Ontdekt u witte vlekken op het meubel, neem dan wat staalwol en drenk deze in minerale olie of lijnolie. Ga hiermee over de vlek, in de vezelrichting. Reinig achteraf met een doek. Brandvlekken (zwart) krabt u af met een cutter en schuurt u af tot op het blote hout. Vul de holte terug op.



#### KRASSEN

Gebruik staafjes schellak voor geverniste meubelen en staafje was voor geboend hout, om krassen of oneffenheden op te vullen. Verwarm het staafje met bijv. een soldeerpistool, zodat het smelt. Laat het stollen in de kras alvorens het overtollige met een beitel te verwijderen. Schuur tot slot op.

#### SCHEUREN

Verwijder het vuil uit de scheur en vul deze op met houtpasta van de gewenste tint, met behulp van een spatel. Door droging krimpt de houtpasta. Breng zo nodig een tweede laag aan, nadat de eerste laag gedroogd is. Schuur tot slot het oppervlak met een schuurblokje effen en glad.





### AFSCHILFERING

Als de vernislaag van een meubel afschilfert, kunt u dit retoucheren met wat vernis. Vul de plek met enkele lagen vernis, met behulp van een fijn penseel. Laat de retouche wat hoger komen dan de oude laag: schuur het overtollige daarna weg met extra fijn schuurpapier en geef een laatste retouche.

## Herstellingen

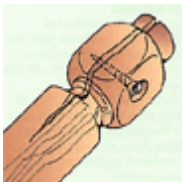
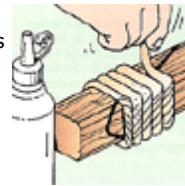


### HOUTWORMBESTRIJDING

Houtwormen laten kleine gaatjes van 0,5 à 2 mm na. Kies steeds een houtwormverdelger die de natuurlijke tint van het hout benadert. Vooral poten zijn erg onderhevig aan aanvallen van de houtwormen. Injecteer het produkt via de gaatjes. Door capillariteit zal het produkt zich in het meubel verspreiden.

### GEBROKEN POOT

Lijm de gebroken delen met witte houtlijm. Zet ze vast met een lijmkleem of koord, zodat ze tijdens het drogen niet bewegen. Voor extra stevigheid boort u 2 gaten in de poot, ter hoogte van de verbinding, en steekt u hierin deuvels (deuvels en gaten inlijmen). Na droging zaagt u de deugel gelijk met de poot.

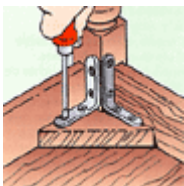
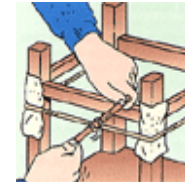


### GESPLETEN POOT

Boor een gat, haaks op de spleet. Frees ook de plaats voor de schroefkop uit. Vul dan de spleet met houtlijm (open de spleet nog wat verder met een schroevendraaier), breng de schroef in en vul het schroefputje met wat houtpasta.

### LOSGEKOMEN VERBINDINGEN

Lijmverbindingen die loslaten, reinigt u met een doek met warm water. Scheid de delen, verwijder de oude lijm en vijl desnoods wat bij. Daarna verlijmt u opnieuw de verbinding, zo nodig plaatst u een wig. Klem de verbinding vast of span ze op met een koord (hout beschermen met doeken).



### WANKELE POTEN

De verbindingen van een tafel of ander meubel vertonen vroeg of laat speling, waardoor de tafel gaat wiebelen. In zo'n geval kunt u de verbinding ook verstevigen met een zelfgemaakte driehoek in hout of een metalen winkelhaak, die u vastschroeft op de te verbinden delen.

## Afwerkingslaag verwijderen



### SODA-OPLOSSING

Verwijder alle meubelbeslag als u de hele afwerking wilt verwijderen. In geval van was - als u erover wrijft met schuurpapier, glimt het - brengt u met de spons een soda-oplossing (1 deel soda op 8 delen water) aan of, met de borstel, een speciaal afbijtprodukt. Laat indringen en krab de was af.

### AFBIJTMIDDEL

Ernstig beschadigde vernis- of verflagen (met o.m. blazen) kunt u verwijderen met een afbijtmiddel. Strijk het uit met de borstel (er zijn ook spuitbus-versies) en laat het een tijdje inwerken. De laag krult op en laat zich vlot afkrabben. Bescherm ogen en handen en zorg voor verluchting.





### AFBRANDEN

U kunt de afwerkingslaag ook verwijderen met een heteluchtblazer of verfstripper. De bedoeling is de verf- of vernislaag te laten smelten, zonder evenwel het onderliggende houtwerk aan te tasten of te verbranden. Schraap de gesmolten delen met een verkraaber af.

### PROFIELEN

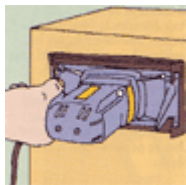
Profielen en delen in reliëf zijn wat moeilijker om ze afdoende met de verfstripper of een afbijtmiddel aan te pakken. Voor deze delicate delen, gebruikt u liever staalwol of een zachte metaalborstel, waarmee u vlot in de gleuven kunt wrijven.



### ONTVETTEN

Als de afwerkingslaag (was, verf, vernis) verwijderd is, kunt u het meubel opschuren, ontstoffen en ontvetten. Het ontvetten gebeurt met een oplossing van ammoniak of met een oplosmiddel. Tot slot spoelt u na met zuiver water en laat u het houtoppervlak drogen.

## Schuren

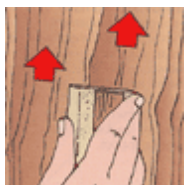


### ELEKTRISCH SCHUREN

Voor het grof schuren van meubels kunt u gebruik maken van de vlakschuurmachine of de excentrische schuurmachine. De bandschuurmachine zal te snel strepen of krassen achterlaten. Hoe dan ook zal het machinaal schuren gevolgd moeten worden door het manueel schuren.

### MANUEEL SCHUREN

Voor het manueel schuren gebruikt u een schuurblokje met afgeronde hoeken (meestal gemaakt uit kurk) waarrond u het schuurpapier wikkelt. Voor profielen maakt u soms gebruik van een stukje rond hout. Afgeronde elementen zoals stoelpoten schuurt u op met een reep schuurpapier van ca 4 cm breed.



### KORREL

Kies schuurpapier met een aangepaste korrel. Het oude systeem ging van 9/0 tot 1, het nieuwe van 50 tot 600 (of zelfs 800). Hoe kleiner het getal, hoe grover de korrel. Schuur opeenvolgend met een fijnere korrel, die de sporen van de vorige schuurbeurt uitwist, steeds in de richting van de houtvezel.

### NAT MAKEN

Wanneer het oppervlak zacht aanvoelt en effen blijkt, maak u ze lichtjes nat met de spons, zodat de poriën zwellen. Laat het hout drogen en schuur dan de kleine opstaande vezeltjes weg. Neem daarna het stof weg met een doek ingedrenkt met white-spirit.



### PORIENVULLER

Hout met grote poriën zoals kastanje, notelaar, eik en essehout, wordt eerst met een (kleurloze) poriënvuller ingestreken. Breng de pasta aan met een doek, in cirkelvormige bewegingen tot het volledig ingewreven is. Laat een hele nacht drogen alvorens lichtjes op te schuren (met fijn schuurpapier).

## Afwerking



### LICHTER VAN KLEUR

Om donkere, 'vergrijsde' meubelen terug hun oorspronkelijke tint te bezorgen of te verbleken kunt u speciale ontkleuringsprodukten aanbrengen op met afbijtmiddel behandeld hout. Ook een bleekwateroplossing biedt dit effect. Laat het hout drogen en schuur op. Zo nodig herhaalt u de behandeling.

### KLEUREN

U kunt het hout donker kleuren met een kleurmiddel alvorens de eigenlijke afwerkingslaag (vernislak, was) aan te brengen. Deze kleurmiddelen laten de structuur van het hout intact. Sommige kleuringsprodukten dienen zelf ook als afwerking, en hebben de eigenschap vlekken te weren.



### AANBRENGEN

Breng kleurmiddel aan met een platte borstel. Vermijd aflopers op de smalle kanten. Te veel kleurmiddel verwijdert u onmiddellijk met een droge, zachte doek. Het is aangewezen eerst een test uit te voeren op een proefstuk. Als u het mat uitzicht wilt bekomen, houdt u het bij één laag.

### SCHELLAK

Neem een bol linnen en laat deze de schellak absorberen. Omwikkel ze dan in een katoenen doek. De buitenkant van de prop wordt bevochtigd met een drupje lijnolie, die het vastkleven aan het houtoppervlak tegengaat. De prop moet trouwens steeds in beweging zijn, als ze in contact is met het hout.



### AANBRENGEN

Wrijf het totale oppervlak in, in concentrische kringen (1). Daarna maakt u figuren in een acht-vorm (2), en tot slot wrijft u in de richting van de houtvezel (3). Druk lichtjes in het begin, wanneer de prop vol zit, en verhoog de druk naarmate de prop leegraakt. Op deze manier brengt u minstens 6 lagen.

## Afwerking



### VERNIS

Breng een grondlaag aan met verdunde vernis (10 à 20%), met de vod of borstel. Een verdunde laag vermijdt tintverschillen tussen de goede en (eventueel met houtpasta) herstellde stukken. Strijk de vernis eerst in alle richtingen uit maar eindig met een lichte uitstrijkbeweging in de vezelrichting.

### SCHUREN

Zodra een laag vernis gedroogd is (even voelen of de vernis afgeeft op uw duim), schuurt u het oppervlak op met staalwol of extra fijn schuurpapier en verwijdert u het schuurstof. Breng de volgende laag binnen 3 uren aan. Een derde laag zorgt voor een stevige afwerking.



### WAS

Alvorens was aan te brengen, zorgt u liefst voor een grondlaag van aangelengde vernis of zelfs schellak die verhinderen dat de was te diep in het hout kan dringen. Schuur deze grondlaag lichtjes op. Daarna smeert u de vloeibare of pasta-achtige was met een prop fijne staalwol uit.

## **POLIEREN**

Door een tweede laag aan te brengen krijgt u een glansafwerking. Breng aan met de borstel. Polieren met een polijstschijf gemonteerd op een boormachine dan wel manueel geeft de verharde laag een mooie glans. Boen 1 à 2 maal per jaar.

